

Sy-li spéwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mórny
Čerstwosé da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čel!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ša štwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostać.

4. njedžela po šwjatej Trojizy.

Sap. štutli 4, 23—31.

Jako běšchtaj Jan a Pětr s jastwa puščeženaj, pschiń-
dželchtaj wonaj k tym šwojim a pschpowjedachtaj jim,
šchtož jimaj čzi wyschšchi měšchnizy a staršchi běchu prajili.
Duž džakna modlitwa šo k Bohu posběhuje. Pschetož
woni wjedža a šaczuwaju, šo jako šchesczijenjo pod pschi-
trječom Božim šteja.

**Pod Božim pschitrječom je šchesczijan štrošchtny
kóždy čzaž!**

1. Šed'n twjerdy hród je našč Bóh šam;
2. Brón dobra, šylna škala.

1. „Šed'n twjerdy hród je našč Bóh šam“, to štaj
taj wučzobnikaj našhoniloj. Ša wošada běšče šrudna byla,
jako běšče powješč pschischla, šo šu šarisejšzy teju wodžerjom
šajeli. Ale to dyrbjesche tež pruhowanje byčž ša tu přenju
wošadu. Woni dyrbjachu nawuknječž, šo niz na čłowjekom
špuščežecž, ale na Boha šameho. A ta wyšoka rada
šebi nješwěri, tymaj wučzobnikomaj něšchto šleho čzinicz a
jeju čzwilowaczž. Šchesczijanštvo je hižom móž. Woni
šo luda boja a jeju puščeža. Woni našhonja: „Šed'n
twjerdy hród je našč Bóh šam.“ Šaj wučzobnikaj šo
šako k nim wróczitaj. Šmuzicze štaj šo šadžeržaloj.
Poniznaj a poddanaj wyschnošči, tola šrutaj a wěštaj štaj
šwoje wušnacze wušnaloj ša teho šnješa. A tak tež
štrošchtnej pschińdžetaj k tym šwojim a pschpowjedataj,

šchtož jimaj čzi wyschšchi měšchnizy a staršchi běchu prajili.
A šchto šo na to šta? Šchwala šnano jeju šmuzitošče
dla? abo šwarja na wyšoku radu a jeju ščosčž? Šdyž
njepscheczělo šachadžuja, je pschishušchnoščž šchesczijana,
niz šo rožhorjecž, ale wješele we wěrje Boha šhwaliczž. Wty
šlyšchimy přenju šchesczijanšku džaknu modlitwu, kotraž je
špěwana na šaložku rjaneho 2. psalma: „Šnježe, ty šy tón
Bóh, kiž čzinił šy njebjó a šemju a morjo a wšchitko,
šchtož we nim je.“ Š štworiczelej njebjekow a šemie woni
horje hladaju. Wón je tón wšchedomóžny, wón móže tym
šwojim pomhacz a je to nad tymaj wučzobnikomaj šako
šjewil. Šed'n twjerdy hród je našč Bóh šam — tak
šlinczi psches tule džaknu modlitwu. Šajke pohladanje
k Bohu, kiž šam šnještvo wodži, w kotrehož ruzy my
šmy a našchi njepscheczělo, to dawa džěczom Božim we
wojowanju pscheczěwo njepscheczěłštemu šwětej s džěla pravu
šhrobloščž wěry w tej wěštosčzi: „Še Bóh ša naš, šchto
móže pscheczěwo nam byčž?“ a dawa na druhim bołu pravu
poniznoščž, šo šo wšdawšchi wšcheje šamopomožy a
wjeczenja šudženje temu pschewoštajamy, kiž pravje šudži.
2. psalm je dopielnjeny: „Čžohodla šběhaju šo pohanjo
a ludžo wumyšla šebi proščne rěcže? Šralojo šemie
pschistupja a šnježa škladuja hromadže radu pscheczěwo
temu šnješej a jeho šhryštusej.“ Móžnych dolcz je šo
šběhnylo pscheczěwo temu šnješej šesusej. Wyschšchi-
měšchnizy a pišmawučženi šu čzi přeni byli a tak je šchto
psche wšchitku šistoriju šchesczijanštwa. A tola — „jed'n
twjerdy hród je našč Bóh šam“ — woni jeniczžy čzinja,

ščtož je Bóh prjedy postajil. Kaž mējesche Kajfas pravo: Jedn cžlowjeſ dyrbjesche wumrjecz sa lud, so bychu wſchitzn sbóžni byli, taſ dyrbja njeſpſhecželjo ſami pom- hacz twaricz na Božim kraleftwje. Woni drje kamjeſ wot twara Božeho kraleftwa prjecz ſwalu, hdžež ma ležecz, so bychu ſo nowe kamjenje na njón twarile. Tón Anjeſ wobſhoma dobycze! „Jed'n twjerdy hród je naſch Bóh ſam!“ wón je naſcha pomoz we wſchěch nuſach, kiž naſ trjehja. Duž njewopoſtažmy ſo njeħódni jeho pſchitryczza, dowěrmny ſo jemu, ſtajmy nadžiju na njeho, wón budže wſchitko derje cžinicž.

2. Pod Božim pſchitryczom je ſchēſcžijan ſtroſchtny kóždy cžaſ. Pſchetož wón je: „Brón dobra, ſylna ſkala.“ To taj wučobnikaj wopoſtaſujetaj. Jeho ſłowo je jich brón, jeho džiw jich ſkala. Pohladaj na jich hroženja! to je to jenicžke, ſ kotrymž na ſwojich njeſpſhecželow poſaſaja. Woni chzedža prajič: Mny na jich hrožaze woblicza wjazn njeħladamy, my ſo njebojimy jich ſkufkow, to je twoja wěz, o Anježe, kotremuž to pſchewoſtajamy. Pohladaj na jich hroženja a pomhaj nam! Mny ſo njewobaramy. A ty ſ svojim ſłowom ſy naſcha brón.

Duch ſchēſcžijanſkeje ewangelſkeje modlitwy rěczy ſ teje modlitwy. Niž kaž Jan a Jakub tehdom: Bóſcžel woheſ ſ njebjeſ — ale „daj ſwojim ſlužobnikam, ſo bychu ſe wſchej kħrobloſcžu twoje ſłowo rěczeli.“ A jich ſkala: Jeho džiwny. „Moſpſchēſtrēj ſwoju ruku, ſo bychu wu- ſtrowjenje a zejchi a džiwny ſo ſtala pſches to mjeno two- jeho ſwjateho džēſcža Jeſuſa.“ Strowoſcž cžēla je tón Anjeſ mnohim daſ. Ale pſchede wſchēm chze wón pſchi- njeſcž ſtrowoſcž duſche a ſo by tale ſtrowoſcž, tole wu- ſtrowjenje dale krocžilo, dyrbi tale modlitwa bycz próſtwa naſcheho kħoreho cžaſa. Do natyſkaznyh hreſchnyh kħoro- ſcžow naſcheho cžaſa dyrbi nuſſ ſkufkowacz džiwna mōz Jeſuſoweho mjena. To je ta prava ſkala, na kotrejž ſtejimy w njeſpſhecželſkich mōrſkich žolmach naſcheho cžaſa. Jow maſch ſwoje brónje — niž cžēlne, ale duchowne. S Božim ſłowom, wy ſtarſchi, woczēhūcže ſwoje džēczi. S Jeſuſowej luboſcžu ſetkajcže ſo, hdyž ſnano njejednota ſo ſaħydluje do twojeje wutrobny. Hdž je Bože ſłowo naſcha brón, budžecz tež džiwny widžecz, džiwny, kiž wutrobny wuhoja a ſahoja. W Kħryſtuſowym Duchu namaſacže poſoj a mēr.

Jed'n twjerdy hród je naſch Bóh ſam,
Brón dobra, ſylna ſkala.

Samjeſ.

Próſtwa praweho wjele ſamože, hdyž ſprawna je.

(ſaf. 5, 16.)

„Heliaſ“, piſche ſwjaty japoſchtol Jakub, „bēſche cžlowjeſ runje jako my. A wón ſezini modlitwu, ſo by deſchcz njeſchol, a deſchcz njeſchēſche na ſemju ſa tji lēta a ſchēſcž mēħazow. A ſaſo wón ſo modleſche, a njebjeſo dachu deſchcz a ſemja pſchinjeſe ſwój vlód.“ — Šchto chze tón lubny muž ſ tutyimi ſłowami? Prajicž nam chze, ſo ſo Bóh tež nam ſapowjedžicž njebudže, runje taſ maſo kaž Heliaſej, jeno ſo chzemny jeho we wērje proſnecž „Pſchetož próſtwa praweho“, wón praji, „wjele ſamože.“

Haj, ſchtó móže je wupomjenowacz wſchitke te džiwny Bože, kiž ſu hižom wot ſpoczatka ſwēta ſo na ſemi ſtate na proſchaty hlob ſmodleſkħo ſwōncžka? Pſches modlitwu wotwobroczi Mōjiſaſ hñew Wſchēhomōžneho wot Iſraela

(2. Mōjiſ. 32, 11) a ſbi ſ wupſchēſtrēnymaj rukomaj wój- ſto Amaleſitiſkich (2. Mōjiſ. 17, 11), a Młanoah ſcžeze ſ hlobom ſwojeho wołanja Anjeſoweho jandžela ſ wyſſoſa dele do ſwojeje bliſkoſcže (Knihl ſudn. 13, 8). Pſches modlitwu domach w komorzy ſbi Samuel wójſto Fililiſtiſkich a pſchijwedže na nich ſtrachi a ſtyſki ſylneho hrimanja (1. Sam. 7, 9). Kral Joahas, runjež bē hreſchnik, ſahna ſ mjeczom modlitwy wojeſke cžrjōdy Siriſkich, kotrychž hewat žane brónje pſchewinycz njemōžachu, a Iſraelſke džēczi bydlachu ſaſo w dobrym pokoju kaž prjedy we ſwojich hētach (2. kral. 13, 4). Pſches modlitwu bu Hiſtiabej hiſchcže 15 lēt k jeho žiwjenju pſchidatnyh (Jeſ. 38, 5) a buchū tamni tjiſo mužojo ſdžeržani we plomjenjach žehliweje pjezy (Dan. 3). Na modlitwu bratrow roſtoržechu ſo njebjeſa ſwjatkowny džēſ, a druhi raſ — džēſka dapołdnja je ſo w naſchich Božich domach wo tym přēdowalo — ſarža pſches jich ſhromadne ſdychowanje k Bohu to mēſto, na kotrymž bēchu ſhroma- džēni (ſap. ſk. 4, 31). Modlitwa te rjećazy, do kotrychž bē Pētr ſamknjeny, a wotewri durje jeho jaſtwa (ſap. ſk. 12, 5. ſcž.). Modlitwa je wichoſam wobħroſyla, kħornyh ſahojila, mornych ſaſo k žiwjenju ſbudžila.

A ſchto dyrbju dale prajicž wo mozy, džiwach a ſkuf- kach modlitwy? Žyſle piſmo je wot teho poſne. A poſne wot teho bychu tež naſche woſady byſle, naſch lud a naſche žyſle žiwjenje, hdy by ſo mjeſ nami wjazn modlenja na- maſalo. Štoro žadny cžaſ njeje byſ w žiwjenju naſcheho luda, kiž by naſ mōžniſcho k modlenju wubudžowal, hacž runje tón nētcziſchi. Hlaj, do kola wokolo wſchudžom njeſpſhecželjo na wſchěch ſtronach! Hdže ſcže wy ſwērni modl-rjo? — Žako w lēcze 1813 k bitwje doſdže pola Wulkeho Beerena, pocža w bliſkim Barlinje wulka hroſa mēſchczanow jimacz. Pſchetož Franzoſojo bēchu hroſyli, po doſtatym dobyczu wſchitkich do brónje kħmanych muž- ſkich jatnyh wotwjeſcz a mēſto na wſchěch kōnzach ſapalicž. Duž ſawola Jan Žanika, duchowny pſchi Betlehemſkej žyrkwi w Barlinje, najſwērniſchich modlerjow ſwojeje wo- ſbady a ſjednoci jich k towaſtſtwu, kiž by ſo bjeſ ſa- torħnjenja poſpochi ke Anjeſej wſchitkich wójſkow wo hnadu a dobycze wołalo. A ſo by žane mjelcženje njebyſo pſched tym Anjeſom džēſ a nōz, bēſche wón kōždemu modlerjej woſebitu hodžinu, hdžež mēſ ſo k Bohu modlicž, poſtajiſ a na papjeſku napiſal, a to taſ, ſo kōždu hodžinu wodnjo a w nozy wjazori ſ dohom na kolenach pſched Bohom ležachu. Wōrſny doſta ſo tym ſwērnyh modlerjam powjeſcz wo dobyczu. „Šchtó je Wulkebeerensku bitwu dobyſ?“ džēſche poſdžičho wēſny pruſki wójſkowodžēſ k nē- kotrym, koſiž bēchu ſo Žanikej ſmjeli, a da ſam na to tole wotmolwenje: „Žanika je ju dobyſ; tón je ſe ſwojeje woſbady wodnjo a w nozy na kolenach ležo najwſchſcheho wodžerja bitwow wo dobycze proſnyſ.“

Maſaſa ſo pola naſ podobna ſwērnoſcž a hoſli- woſcž? Naſch kħēzor, ſam ſwērny modleſ kaž domach w cžaſu mēra, taſ woſebje nētko wonſach na krawonnyh bitwiſchczach, je pſchēzo ſaſo lud k ſwērnemu dobro- proſchenju napominaſ. „Džicže do Božeho doma a wo- lajczē ſo k Bohu wo dobycze.“ „Mjēch ſu naſche modlitwy kaž wohnjowa murja wokolo lēhwa naſchich bratrow. Kaſ budže jich ta myſl poħylnicž a ſahoricž: Džħazy, haj milijony noſcha naſ domach na modlazej wutrobje!“ Tehorunja je tež naſch wulki pōlny maſchal ſ Hindenburg ſwērny modleſ. Pſchi ſkladnoſcži wōjniſkeje

Božeje služby w Beuthenje w Schlesijskej stupi so wón na kónzu teje kameje se swojimi wyschami psched wołtar a modlesche so wótsje wo Božu móž a pomoz ja tón wulki jemu poručeny nadawf. Nimamy dha tehodla so wulzy hanibowacz, hdyž smy w poslednim času se rta tuteho pobožneho wójskowodźerja tu škórbu šlyšecy dyrbjeli, tak jara wón we swojim dźele saczowa, so je móž dobroproschjenja w našim ludu wošlabnyła? To šlowo pschima nam na šwědomnje, a někotry mudracz, kotremuž so sda, so wonkach rucze došč do přědka njeidže, a kiž so džiwa a prascha, czechodla hišcže dale pokračowali njejsmy, njech šebi s tamneje škórbu na šwoje czechodla? to wotmolwjenje wosnje: tehodla, došelž by ty tajki lěni a šasparny modleč. Šunje kaž para, kotraž najprjedy někotre lohče do wyšoka stupa, potom pač bórny šašo dele pada na semju, tak ma šo pola naš s tyšaz modlitwami kóždy džeń.

Bratřija, šotry! nječajče šebi došč byč na waschej šmucženej, do hlowny nawuknjenej blidowej, rańšchej a wječornej modlitwu, pschi kotrejž husto došč wutroba njewě, šcho ert rěczy. Proschče s horjazej nutrnosčju a s njewustawazej šwěrnosčju! Proschče ja naš lud a wótzny kraj, ja šhěžora a wójsko, ja šranjenny a mrějazny! Proschče wo dobyče a mēr, wo šhlěb a plódně wjedro, wo trajazy, žohnowany plódn s tuteho czechkeho domawntanja, wo našeho luda wěrne wobrocženje s Bohu! Proschče ležo w prošče jako šhudži hrěšnižy, prošče štejo na škale Božich šlubjenjow jako lube džěczy! Tamna modlerška hromadka w Jerusaleme, kotruž nam dženšnišča njeđzela psched woczy staja, wěšče wy, šcho wona nam pschwoła? „W tych wulkih bėdach a nusach nětczišeho čaša štawaj, wošada teho šenješa, štawaj s modlitwam!“ Haj, ruzny šbėhčze, bratřija šjednjeni:

Šhryšče, ty pomoznišo swojich džěczy,
Šhwataj a pomhaj, wumož naš na šwěczy.
Wobaraj njepscheczelam, štaž jich radu
Šsam s twojej hnadu. (Šhěl. 449, 1.)

Kgr.

W horju.

Ač, njebjšo kryje mrofta;
Šdže wosta jeho módrina? —
Mi njeje štrach: Šad mroftami
Ššo Bože wóčžo šyboli.

Šak howri wětra džiwa móž!
Ššche čemna bywa husto nóz. —
Šlej, duscha, runjež ššepjeta,
Ššě tola, šo ma Šbóžnika.

Šad wona s njemu dšchla by
Do njeješkeje wótcžiny;
A pschi tym čaša ščepiwje,
Dóžž wón ju wumož njepschidže.

Šódž prochna tu mi šemja je,
Šu lohko wichor rošlamje;
Šnjej štejo s njebjšo šhladuju
A škožu nohu na kromu:

A dasch-li pokiw, šenježe ty,
Dha wotšorcžu kóž do šady,
Ššo šchwihnu tebi s rukomaj,
Škónž jěšby je, ja wyškam: kraj!

Haj, radny čyž ja s tebi hič!
Čhzešch pač mje dlěje wostajicž
W čžemnych nozach, wichorach,
Dha duschu šylí, šo nima štrach.

Njech wona w horju, tyšchnosčži
Tu s čžesczi šluži šwěrnje čži,
Dóžž njewołašch: „Proch wušlecž šo,
Něit pschidž, mój šwěrnny wotrocžo!“

K. A. Fiedler.

Dopomnjenju

na swěrneho Serba, šprawneho wótcinca,
wysokodostojneho knjeza,

Jurja Moritca Brosku,

wulczyaslužbneho fararja w Křišowje z Čětowom,
znamjeniteho špěwarja a khěrlušerja serbskeho luda,
w sylnej wěrje do swojeho Zbóžnika džeń 17. jun. 1915
w Zhorjelcu zbóžnje dokonjaneho

a na to 19. junija w Čětowje čescownje khowaneho,
p oswječuje tute šlowa z hnutej wutrobu
w dołholětnej přečelskej swěrje a bratrowskej lubosći

K. A. Fiedler.

Što we Serbach so želne sylzy ronja
A zrudoba so jima wutrowow?
Ach, z nowa jedyn serbskich wótcincow,
Naš Broska, swój běh njeňadžujcy skonja.

Wón, kiž je swoje stadlo swěrnje wodził
A duše z čerstwej wodu napočaj,
Je swuju narodnosč tež lubowal
A Serbow zbože z horliwoscu plóžil.

Duž serbski lud při jeho rowje plaka
A jemu za wšo džeło wótcinske
Na smjertnu hórku šcele palmy džaka.

Njech jeho stawy w rowje prochnu, tšaju,
Wón w Serbach w žohnowanju wostanje,
Hač junu widžimy so w Božim raj.

Šarscha, pschirodna macž.

Šišcže jena wješna štawina, špišana wot Šašla.

(Město škóncženja pokračowanje.)

Wješ tym šo Berta takle rěčesche, hładšche Šandrij štyšnje na nju a šwntny čžicho s hlownu. Šarscha pač žyle šprostnjena a mjelčžo jej po boku šedžeiche. Macži, njehašch dha Ty s namaj hič?“ woprašča šo Berta žunje. Šarscha šo njehibny. „D macži, Ty nješměšch šama dale tón pučž hič, hdyž ja tam s šwětkym njeješam du. D macži, Šebje na wěcznje wjazny nje-wohladacz: ně, ně, to nješnješu; pomyšl tola: na wěcznje wjazny šo njewidžecž! Ty tola šwoje jenicžke džěczšo wot šo štorčicž njemóžesch? Ně, macži, hješ Šebje wšchaf ja tež šbóžna byčž nje-móžu.“ Šarscha bu šatschšena. Šako miša roška padachu tele lubosčžiwě šlowa do jeje palazeje wutroby. Šwona kšafny šo psched Šercžine kóžo. „Šdy bych jeno mohla, ja drje rad čžyła“, šdychny wona. — „D hdyž jeno čžzešch, dha je wšchaf šo hižom

